NAŠA
SKUPNOST

IZDAJA ZA SLOVENIJO
LETO III ŠTEV. 19
BEOGRAD
6. oktobra 1957
Izhaja dvakrat mesečno, vsako drugo nedeljo
Cena 10 dinarjev
Letna naročnina 250 din

GLASILO PREDSEDSTVA ZVEZNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

AKTUALNA TEMA

RAZPRAVLJANJE O NOVEM ZAKONU

Zakon o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij je v diskusiji. Ni potrebno posebej poudarjati, da je to eden izmed temeljnih zakonov vsega gospodarskega sistema. Od tod tudi povečana odgovornost vseh, ki sodelujejo v razpravljanju, ker je od konstruktivnih prispevkov vsakega udeleženca odvisna končna fiziognomija tega zakona z njegovim pomembnim vplivom na prakso delavskega samoupravljanja in graditev gospodarskega sistema.

Postavlja se vprašanje, kako najbolje pomagati v diskusiji, da se ugotovijo slabosti in dobre strani predloga. Zdi se nam, da je osnovno izhajati iz načel, ki so vsebovana v osnovi samega predloga. Oceniti jih in preveriti, kako vplivajo v živih organizmih številnih gospodarskih organizacij. In to vsak v svoji organizaciji in v svojih pogojih gospodarjenja.

Ne bi bilo dobro, če bi se lotili določb zakona s predsodkom, z vnaprej izoblikovanim mnenjem o tem, katera metoda gospodarjenja je najboljša ali upoštevajoč samo svoje specifičnosti. Namesto vnaprej akademsko oblikovanega stališča, kjižne kritike, je mnogo bolj potrebna konkretna analiza njegovega učinkovanja v luči doseženih rezultatov v prvem letu in na temelju pričakovanega dohodka v prihodnjem letu.

Ali naj posebej poudarimo, da od zakona in sistema ni mogoče pričakovati, da bi vsakemu tudi najslabšemu podjetju dal več kakor podjetje samo s svojim delom zasluži? Ločimo v razpravljanju okoliščine, ki poudarjajo slabosti predloga, in nujnost, da se napravijo neogibni popravki, od naših lastnih slabosti. To ne pomeni, da ni treba opozoriti na vse posebnosti posameznih gospodarskih organizacij, ki terjajo, da jih posebej tretiramo.

Čim bolj široko razmišljanje o zakonu in čim več predlogov bo nudilo možnost, da bo zakon čim bolj popoln odsev doseženih izkušenj v gospodarjenju.

GOSPODARSTVO V LETU 1957

Napisal: Hasan BRKIĆ

Za razvoj gospodarstva v letošnjem letu je značilen velik porast aktivnosti, ki se kaže v krepkem porastu proizvodnje, v porastu vseh oblik potrošnje, v stabilizaciji odnosov na tržišču, v povečanju delovne storilnosti in končno je za gospodarsko aktivnost letošnjega leta značilen tudi nadaljnji porast splošnega volumena zamenjave z inozemstvom. Spremembe v strukturi proizvodnje in potrošnje kakor tudi v strukturi investicij so v osnovi v skladu s smotri naše nove gospodarske politike. Analiza tekočega gibanja v gospodarstvu nam omogoča, da ocenimo, ali pomeni sedanja visoka stopnja gospodarske aktivnosti prehodni konjunkturni pojav, ali gre za težnje trajnejše gospodarske ekspanzije.

Gibanje proizvodnje

V letošnjem letu smo realizirali visok porast proizvodnje v malone vseh industrijskih vejah. Dobra založenost z reprodukcijskim materialom, ugoden energetski položaj, oskrbljenost gospodarstva z denarnimi sredstvi, povečano domače povpraševanje in sorazmerno ugodne izvozne možnosti kakor tudi izrazito ugodna letina v kmetijstvu so bile tiste spodbujevalne prvine, ki so vplivale na dinamični porast industrijske proizvodnje v minulem razdobju. V prvih sedmih mesecih je industrijska proizvodnja večja za 19 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim razdobjem ali za 27 odstotkov v primerjavi z enakim razdobjem l. 1955. Čeprav je dinamično porast proizvodnje od avgusta nekaj šibkejši kakor prej, je mogoče že danes oceniti, da bo skupni obseg industrijske proizvodnje letos za približno 15 odstotkov večji kakor lani. V primerjavi z lanskim letom pričakujemo, da bo izpolnjena industrijska proizvodnja takole: hidroenergija 119, premog 107, nafta 128, črna metalurgija 124, barvasta metalurgija 109, nekovine 116, kovinska industrija 118, ladjedelništvo 116, elektroindustrija 135, kemična industrija 120, industrija gradbenega materiala 113, lesna industrija 114, industrija papirja 112, tekstilna industrija 115, industrija usnja in obutve 116, industrija gume 124, živilska industrija 121, grafična industrija 114 in tobačna industrija 83.

V oceni industrijske aktivnosti ne pomeni nič manj važne prvine, kakor je splošna raven, struktura proizvodnje. Ustvaritev smotrov naše gospodarske politike je na prvem mestu vezana na ustvaritev take strukture proizvodnje, ki bo v skladu s potrebami notranjega in zunanjega tržišča. Kot pozitivno naj poudarimo dejstvo, da so bile letos realizirane pomembne spremembe v strukturi industrijske proizvodnje v smeri povečanja proizvodnje reprodukcijskega materiala in blaga za široko potrošnjo. Te spremembe v strukturi proizvodnje pa še niso vedno take, da bi zagotavljale optimalno strukturo osebne in investicijske potrošnje kakor tudi ustrezno raven in strukturo izvoza. Bazična industrija, posebno pa industrija strojev in opreme, je v procesu prilagojevanja zahtevam notranjega in zunanjega tržišča. Ta proces je povezan z daljnosežnimi spremembami v proizvodni usmeritvi, v specializaciji proizvodnje in nadaljnjem zniževanju proizvodnih stroškov ne samo pri posameznih podjetjih, temveč v celih skupinah kovinske in strojne industrije. Letos je prišla krepko do izraza pobuda posameznih podjetjih teh industrijskih vej, da bi bolje izkoriščale zmogljivosti, popolnoma ali delno preusmerile proizvodnjo, razvijale proizvodno kooperacijo itd.

Bilo bi pretirano, če bi trdili, da so problemi nadaljnjega razvoja in pravilne proizvodne usmeritve v teh industrijskih sektorjih že rešeni. So objektivne in subjektivne težave, s katerimi se morajo boriti ta podjetja, ko rešujejo omenjene probleme. Z ustreznimi ukrepi, od katerih so bili nekateri storjeni v strojni industriji že letos, je potrebno pospešiti proces preusmeritve in dolgoročnejšega usmerjanja proizvodnje posameznih bazičnih industrij, kakršne so: industrija motorjev, industrija kmetijskih strojev, industrija delovnih strojev, velika elektroindustrija, industrija gozdnih vozil itd. Vzpon in ekspanzija industrijske proizvodnje bosta v prihodnjem letu v marsičem odvisna od tega, s kakšno naglico se bodo te osnovne veje naše industrije usmerile v proizvodnji po potrebah in strukturi notranjega in zunanjega tržišča.

Letos smo realizirali pomemben porast proizvodnje dobrin, ki služijo trajnejši osebni potrošnji (hladilniki, pralni aparati in aparati za druge potrebe sodobnega gospodinjstva, radijski aparati, motocikli itd.). Povečana domača proizvod-

(Nadaljevanje na 2. strani)